

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Departament Własności Intelektualnej i Mediów
Ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

Agencja HetMan, z siedzibą w Gdańsku, powstała w 1995 roku. Od początku działalności zajmuje się głównie zagadnieniami związanymi z legalnością oprogramowania komputerowego, ochroną praw autorskich do oprogramowania komputerowego, ochroną praw autorskich wydawnictw. Dzięki sukcesom odnoszonym na tym polu podjęliśmy współpracę z firmami będącymi właścicielami praw autorskich. Obecnie współpracujemy z kilkudziesięcioma producentami programów komputerowych, kilkoma wydawnictwami i chronimy ich prawa autorskie.

Bazując na doświadczeniach wynikających z codziennej pracy w zakresie ochrony praw autorskich oraz mając na uwadze problemy zarówno natury prawnej jak i merytorycznej, spróbujemy poniżej odnieść się do Państwa zapytań dotyczących Sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno - Społecznego oraz Komitetu Regionów w zakresie stosowania dyrektywy 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie egzekwowania własności intelektualnej:

1. Środowisko cyfrowe.

- Ad. 1.1. Naszym zdaniem naruszenia praw własności intelektualnej dokonywane w Internecie stanowią bardzo duży problem, a biorąc pod uwagę tempo rozwoju technologii umożliwiających dokonywanie tego typu naruszeń, większość przedsięwziętych środków, w tym również tych przewidzianych dyrektywą 2004/48/WE jest zdecydowanie niewystarczająca.
- Ad. 1.2. Przepisy wykonawcze do ustaw związanych z ochroną praw autorskich powinny stanowić o pełnej transgraniczności podejmowanych działań. Udokumentowane doniesienie o naruszeniu praw autorskich powinno skutkować wszczęciem dochodzenia „z urzędu” - najlepiej przy pełnej współpracy odpowiednich służb w ramach aparatu ścigania.
- Ad. 1.3. Zdecydowanie istnieje potrzeba określenia zasad dotyczących odpowiedzialności dostawców usług online. To właśnie dostawcy takich usług są dziś głównym ogniwem w łańcuchu pośrednictwa pomiędzy podmiotami naruszającymi prawo, a często również są oni głównymi sprawcami tego typu naruszeń.
- Ad. 1.4. Uważamy, że istnieje bezwzględna potrzeba precyzyjnego określenia zasad, według których odpowiednie władze mogłyby nakazywać dostawcom usług online ujawnianie informacji dotyczących abonentów, o ile zaistnieje uzasadnione podejrzenie, że abonent narusza prawa własności intelektualnej. Często jedyne dane o osobie naruszającej prawo do własności intelektualnej to pseudonim lub ewentualnie adres IP. Należałoby sprecyzować, jakiego rodzaju dane np. teleadresowe, powinny być udostępniane, oraz jakie warunki muszą być spełnione, aby możliwe było żądanie ujawnienia takich informacji.

Uważamy, że dane takie powinny być udostępniane organom ścigania już na etapie wszczętego dochodzenia.

Jeśli istnieje uzasadnione podejrzenie dokonania przestępstwa, na wniosek uprawnionych organów ścigania dostawcy usług powinni udostępnić niezbędne do identyfikacji podejrzanego abonenta dane, pod sankcją odpowiedzialności karnej (pomocnictwo w dokonaniu przestępstwa) lub pod groźbą zawieszenia, lub blokady usług.

Może istnieć pakiet danych poufnych, które mogłyby być wyłączone z żądania ich udostępnienia takie jak: dane profilowe, zainteresowania, dane poufne itp.

Co do pytania, czy tego typu środki powinny być stosowane również w innych niż naruszenia własności intelektualnej przypadkach, nie mamy na ten temat zdania.

Ad. 1.5. Uważamy, że istnieje potrzeba zmiany (rozszerzenia) obowiązujących norm prawnych w stosunku do dostawców usług online. Zarówno naruszanie praw własności w zakresie handlu elektronicznego (nieautoryzowany obrót przedmiotami chronionymi przez prawo własności) jak również w zakresie znaków towarowych.

Ad. 1.6. Widzimy pilną potrzebę wprowadzenia specjalnych środków cywilnoprawnych skierowanych przeciwko stronom internetowym wspierającym nielegalną wymianę plików. Środkami takimi mogą być przykładowo:

- obowiązek poddawania się okresowym obowiązkowym audytom legalności, w których upoważnione służby stwierdzą legalność treści zawartych natakicrstronach
- obowiązek udostępniania upoważnionym służbom części praw administracyjnych i dostępu do treści zawartych na stronie w celu umożliwienia automatycznej weryfikacji tych treści i jeśli zaistnieje przypadek naruszenia praw własności automatycznej blokady lub usunięcia tychże treści.

2. Zakres dyrektywy

Ad. 2.1. Powinny być stosowane wszystkie możliwe środki ujęte w dyrektywie do zastosowania w każdym przypadku, w którym prawa własności intelektualnej są lub mogą być naruszane.

Ad. 2.2. Nie mamy zdania w kwestiach związanych z ochroną tajemnicy handlowej, natomiast ochrona nazw domen internetowych, czy też ochrona przed kopiami stron internetowych są naszym zdaniem ściśle powiązane z prawami własności intelektualnej i jako takie powinny być obszary działania UE.

Ad. 2.3. Naszym zdaniem istnieje potrzeba zamieszczenia w dyrektywie 2004/48/WE listy praw własności intelektualnej. Lista taka powinna być wyczerpująca z ewentualnym uwzględnieniem praw obowiązujących w niektórych krajach, poprzez dodanie lub wyodrębnienie niektórych przepisów. Lista powinna być publikowana oddzielnie (preambuła). Szczegółowość takiej listy spowoduje jednoznaczność przepisów i pozwoli uniknąć różnych interpretacji i ewentualnych sporów prawnych na tym polu.

3. Dowody

Ad. 3.1. Tak, uważamy, że na gruncie polskiego prawa jest wiele problemów w zakresie dostępu do informacji prywatnych. Zdobycie takich informacji dla celów dowodowych jest utrudnione niejednoznaczными procedurami.

- Ad. 3.2. Zdecydowanie istnieje potrzeba zapewnienia że komputery osobiste mogą być przedmiotem przeszukania i zatrzymania dla celów dowodowych w przypadku uzasadnionego podejrzenia o naruszenie praw własności intelektualnej dokonanego przez Internet, jak również zrzuty ekranów komputerowych powinny być akceptowane przez sądy jako dowody naruszeń dokonywanych przez Internet.
- Ad. 3.3. Tak, istnieje potrzeba doprecyzowania terminu „pod kontrolą” w celu uniknięcia sporów interpretacyjnych.
4. Pośrednicy
- Ad. 4.1. Tak, istnieje potrzeba doprecyzowania definicji „pośrednika”
- Ad. 4.2. Agencja Hetman notuje kilkanaście przypadków rocznie zabezpieczenia roszczeń
- Ad. 4.3. Tak, należy doprecyzować te pojęcia
- Ad. 4.4. Pośrednik w większości przypadków jest świadomy skutków czynionego pośrednictwa. Powinien zatem również uczestniczyć w kosztach związanych z postępowaniem w których jest stroną.
- Ad. 4.5. Pośrednicy powinni zdecydowanie aktywniej uczestniczyć w procesie zapobiegania i przeciwdziałania naruszeń własności intelektualnej. Najważniejszym działaniem wydaje się deklaracja współpracy w ustalaniu bezpośrednich sprawców oraz wdrażanie rozwiązań technicznych wspomagających kontrolę treści na administrowanych przez nich
8. Środki naprawcze
- Ad. 8.3. Tak, uważamy że dyrektywa 2004/48/WE powinna wprowadzić upoważnienie dla sądów do nakładania obowiązku ponoszenia kosztów zniszczenia towarów naruszających prawo bezpośrednio na naruszającego z chwilą stwierdzenia naruszenia. Brak rozstrzygnięć w tej kwestii powoduje często spór kompetencyjny, przerzucający odpowiedzialność za zniszczenie towarów naruszających prawo. Należy zapisy dotyczące niszczenia towarów i odpowiedzialności za niszczenie ujednoczyć.
- Ad. 8.4. Uważamy, że wtórne wykorzystanie towarów naruszających prawo (np. na cele charytatywne) nie zawsze jest dobrą praktyką. Często towary te są niepełnowartościowe („podróbki”), a co za tym idzie, obdarowany otrzymałby towar niepełnowartościowy, często nie spełniający podstawowych norm. Można rozważyć potrzebę określenia w dyrektywie zasad wtórnego wykorzystania towarów naruszających prawo pod warunkiem szczegółowego opisu warunków dopuszczenia takich towarów do wtórnego obrotu.
9. Inne kwestie
- Ad. 9.1. i 9.2. Wielokrotnie napotkaliśmy problemy z egzekwowaniem praw własności intelektualnej w przypadku, kiedy zachodziła konieczność gromadzenia dowodów w różnych krajach. Podstawowym problemem jest tu fakt łatwości zakładania domen internetowych, wynajmowania serwerów, przestrzeni dyskowych w dowolnym kraju. W związku z powyższym istnieje problem zgromadzenia dowodów i dostępu do danych sprawców w przypadku, kiedy działalność providera prowadzona jest w

UWAGI ZMIANA ADRESU
ul. Pegaza 3, 80-299 Gdańsk

Agencja HetMan ul. Kielnieńska 106, 80-299 Gdańsk, tel./fax 58/344 67 92, 58/344 89 86
e-mail: hetman@audyt.org, www.audyt.org, www.hetman.audyt.org

jednym kraju, a zarejestrowane domeny i administrowane serwery (strony internetowe) znajdują się fizycznie w inny krajach.

Przygotował i opracował
Marek Kabat
Specjalista ds. Ochrony Praw Autorskich
Agencja Hetman
Ul Pegaza 3
80-299 Gdańsk

marek.kabat@audyt.org

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Marek Kabat".

